

Když zasvítí kontrolka palubní desky našeho automobilu, znamená to, že se něco někde děje. Buď je málo paliva, nebo tlaku v pneumatikách či nedej Bože oleje v pohonném systému. Ježíš dává do souvislosti naše kritické oko se stavem našeho srdce. Kritické oko může být jakousi signalizující kontrolkou stavu našeho srdce.

Jak jsme k tomu došli? Z hlavního města, Jeruzaléma, k Ježíšovi připutovala špička náboženské elity. Lidé z hlavních nebo velkých měst, či center, obklopeni dostatkem všeho, mají sem tam pocit, že se mimo tato centra žije jaksi nedostatečně, neomaleně, tak trochu „vidlácky“. Zřejmě tak pohlíželi jeruzalémští farizeové a zákoníci na praktiky Ježíšových učedníků: „**Všimli si, že někteří z jeho učedníků jedí rukama obřadně nečistýma (...) ptali (se): ‘Proč se tvoji učedníci nechovají podle podání předků, ale jedí obřadně nečistýma rukama’**“ (Mk 7,2.5). Oko farizeů bylo kritické. Ne, že by neměli pravdu, učedníkům opravdu leccos chybělo do toho, aby jejich náboženské praktiky byly hodné zbožných židů.

Ježíšova odpověď této náboženské jeruzalémské elitě s bystrým kritickým okem byla překvapující: „**Pokrytci! Dobře to o vás předpověděl Izaiáš, jak je psáno: ‘Tento lid mě uctívá rty, ale jejich srdce je daleko ode mě’**“ (Mk 7, 6). Ježíš věděl, že v tomto případě farizeové mají pravdu, ale dopouštěli se jiné chyby, a to dost podstatnější: U Matouše čteme: „**Běda vám, učitelé Zákona a farizeové, pokrytci! Odvádíte desátky z máty, z kopru a z kmínu, ale zanedbáváte, co je v Zákoně daleko důležitější: spravedlnost, milosrdenství a věrnost. Tohle jste měli dělat, a tamto zanedbávat**“ (Mt 23,23). Ježíš neboří náboženské praktiky omývání nebo desátků, ale dává tomu správný směr. On dává do souvislosti dvě roviny: kritické oko hledící na nedostatky druhého a stav vlastního srdce, které může být v ještě větším problému. Jakoby snad i kritický pohled na druhé souvisel se zakrýváním vlastního stavu srdce. Ne nadarmo české slovo pokrytec svým zněním naznačuje, jako by se něco zakrývalo: „**Tento lid mě uctívá rty, ale jejich srdce je daleko ode mě**“ (Mk 7,6; srov. Iz 29,13) (řecký význam slov hipokrites se odvozuje od skrytého či zakrývaného rozhodnutí). Kritické oko tak může posloužit jako kontrolka vybízející k ptání se, co se právě nyní skrývá v mém srdci, že je tak nepokojné?

Ježíš upozorňuje, že chceme-li hledat příčinu všeho zla mezi lidmi a ve společnosti, není to nic mimo nás, ale původcem je naše srdce. V něm se skrývá a odtud vychází všechny druhy špatnosti: „**Z nitra totiž, ze srdce lidí, vycházejí špatné myšlenky, smilství, krádeže, vraždy, cizoložství, lakota, zloba, lest, prostopášnost, závist, urážky, pýcha, nerozumnost. Všechno to zlé vychází z nitra**“ (Mk 7, 21-23).

Můžeme mít oprávněnou otázku, a kde se to tam bere? Kde se to vzalo, když jsme stvořeni dobrým a milujícím Bohem a jsme jeho obrazem? Kde se to vzalo, když jsme vyšli z rukou čiré Lásky, Dobra a Pokoje, Trojjediného Boha? Odpovědí je dar svobody, kterou první lidé zneužili a v nich i všichni po nich přichází. Mluvíme o prvním hříchu a jeho dědičném následku. Tak jako děti svých rodičů se rodí do situace, jakou jim rodičové či ještě i vzdálenější předkové připravili. Je pravdou, že ze stavu oddělenosti od Boha – dědičného hříchu jsme byli Kristem vykoupeni a dědičný hřích ve křtu zanikl, ale po něm zůstal jakýsi šrám či jizva v našich srdcích, který se ozývá vždy, když jde o rozhodování se pro či proti tomu, co Bůh prohlásil za dobré či zlé. Je pravdou, že od křtu jsme dostali sílu Ducha Svatého už nehřešit, ale mnozí s tímto darem neumíme moc hospodařit. Více než Duchu Svatému popřáváme sluchu oné jizvě a dalším

jizvám našeho života, které nás ponoukají ke hříchu: ke hněvu, pomstě, neodpuštění, hořkosti, smutku, lenosti, špatným či černým myšlenkám atp, jak to nazval Ježíš.

Je třeba stát se strážci svých srdcí. Toho, co v nich je přítomné a tomu zlému nepopřávat sluchu, zavčas ty temné ozvěny dát Pánu do rukou. S pokorou a velkou vírou toto nabádání ke zlu odevzdávat Kristu, lékaři lidských srdcí a přijímat na tyto konkrétní věci dar jeho spásy, to znamená, být vůči tomu nabádání svobodný. V tiché chvíli dnes zkoumejme, čím vším žije, nebo se spíše trápí naše srdce a dejme to Pánu Ježíši. Možná si vzpomeneme na lidi, kteří jsou příčinou našich nepokojů, smutků, bolestí, hořkostí. Prosme Pána, aby nám dal sílu jim odpustit podle modlitby, kterou se denně modlíme - **a odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům** - a odevzdejme i tyto lidi do jeho rukou.

Kritické oko nám tak může velmi dobře posloužit jako kontrolka ke stavu nitra, srdce a již víme, co s tím můžeme dělat.